

HOAX!

WEETJE:

Een goede manier om een (complot)theorie kritisch te onderzoeken, is om te proberen of je onderzoeken en feiten kunt vinden die juist het tegendeel bewijzen!

Complottheorieën zijn theorieën die bedacht worden door complotdenkers. De theorie die zij geloven is vaak anders dan wat de krant of het journaal vertelt. Vaak is de informatie niet waar, maar wordt het als waarheid gepresenteerd. Complottheorieën kunnen de waarheid verbergen en hebben vaak geen bewijs, hierdoor worden het theorieën genoemd. Een hoax is een opzettelijk verspreid onwaar bericht.

OPDRACHT 1

Bekijk de video van het Jeugdjournaal tot 02:30 via deze link: digi-doener.link/jjct.
Probeer de volgende vragen te beantwoorden:

Kun jij voorbeelden noemen van complottheorieën?

Waarom denk jij dat er zoveel complottheorieën ontstaan?
Waarom geloven er zoveel mensen in?

OPDRACHT 2 - MAAK JE EIGEN COMPLOTTHEORIE!

Verzin een complottheorie. Dat is niet eens zo heel moeilijk! Volg de onderstaande stappen.

Stap 1

Een goed complot verhaal bestaat uit een hoofdpersoon (WIE), een gebeurtenis (WAT) en een reden waarom het gebeurt (WAAROM). Daarom kies je uit elk onderstaand rijtje één woord.

WIE	WAT	WAAROM
Elvis	Gemuteerde hond	Eeuwige jeugd
Trump	Eigen elektriciteitscentrale	Fokken van nieuwe levensvorm
Monica Geuze	Illegaal, onzichtbaar wifin netwerk	Mens als antenne gebruiken
Rapper Boef	Genetisch gemanipuleerde tandpasta	Huisdieren uitroeien
Greta Thunberg	Nieuw soort plant	Het klimaat beïnvloeden
Mark Rutte	Nieuw soort vergif	Samenstelling bloed veranderen
Dave Roelvink	Internationale nepnieuwshandel	Wereldzeeën asfalteren
Martien Meiland	Buitenaards DNA	Haargroeimiddel
Beyoncé	Bloed van witte muizen	Beïnvloeden van politiek
Defano Holwijn	Kunstbeen	Gedachten lezen

Jouw theorie wordt dus bijvoorbeeld: Elvis (die nooit echt is overleden) gebruikt buitenaards DNA voor het behouden van de eeuwige jeugd. Hij is nu 86 jaar, maar heeft een comeback gemaakt onder een nieuwe naam, Justin Bieber. Kijk maar:

Bron: <https://readandhear.wordpress.com/tag/elvis-presley/>

WEETJE:

Er wordt speciale factcheck technologie ontwikkeld om het journalisten gemakkelijker te maken om hun werk goed te doen. Een voorbeeld is de inVID plugin. Met dit computerprogramma kun je tegelijkertijd een beeld opzoeken in meerdere beeld zoekmachines, waardoor je heel snel ziet waar en door wie beelden zijn gepubliceerd. Daarna kan onderzocht worden op welke sites deze theorie staat.

Welke WIE, WAT en WAAROM heb jij gekozen?

.....

.....

.....

Stap 2

Je gaat op zoek naar beeldmateriaal dat jullie theorie bewijst, of als je dat moeilijk kunt vinden gebruik je beeldbewerking om het net echt te laten lijken. Gebruik zoveel mogelijk verschillende zoektermen om relevant beeldmateriaal te vinden.

Welke zoektermen heb je gebruikt?

.....

.....

.....

Stap 3

Werk met het beeldmateriaal en de drie woorden een zo geloofwaardig mogelijk verhaal uit. Denk hierbij aan wat je hebt geleerd: complottheorieën ontstaan, omdat we allerlei verbanden en patronen zien. Zorg dat je die patronen zichtbaar maakt in jullie verhaal!

Welke complottheorie ga jij vertellen? Maak er een verhaal van.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

WEETJE:
Omdat complottheorieën en nepnieuws tegenwoordig zo'n grote rol spelen, hebben opleidingen zoals de scholen voor journalistiek besloten om in alle opleidingen factchecken als vak aan te bieden. Zo kan elke afgestudeerde journalist zelfstandig een belangrijke eerste check doen.

